

EKONOMIA SPOŁECZNA W P. WĄBRZESKIM

SIERPIEŃ 2023

Fot. Fundacja Rozwójnia w 2022 i 2023 r. prowadziła zajęcia dla wąbrzeskich seniorów w ramach projektu "Inicjatywy w zakresie usług społecznych realizowane przez NGO"

WAŻNE DZIAŁANIA LOKALNEJ EKONOMII SPOŁECZNEJ W P. WĄBRZESKIM

Wąbrzeska ekonomia społeczna w liczbach

- W powiecie wąbrzeskim **status przedsiębiorstwa społecznego** posiadają podmioty wymienione w poniższej tabeli. 30.10.2022 r. w życie weszła ustawa o ekonomii społecznej, która wprowadziła zmiany w nadawaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego – do tej pory cechy PS weryfikował OWES na podstawie „Wytycznych w zakresie realizacji projektów z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego”. Po wejściu w życie ustawy o ES status PS nadaje Urząd Wojewódzki. Statusy PS nadane na podstawie Wytycznych są ważne do końca 2023 r. Równoległe część podmiotów zaczęła już uzyskiwać status PS od wojewody - w powiecie wąbrzeskim tego rodzaju status posiada Spółdzielnia Socjalna Baza (stan na sierpień 2023).

NAZWA	OFERTA	KONTAKT	RODZAJ STATUSU
Spółdzielnia Socjalna Baza	pielęgnacja terenów zielonych, sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych, usługi gastronomiczne - food track zajęcia dla seniorów	ul. Podzamcze 21, 87-200 Wąbrzeźno spoldzielniabaza@wabrzezno.com Tel. 606 982 438	Status nadany przez wojewodę na podstawie Ustawy o ekonomii społecznej
Fundacja Jedno Słońce	przedszkole terapeutyczne w Wąbrzeźnie	ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno	Status nadany przez OWES w oparciu o Wytyczne CT9
MotoTeam	naprawa samochodów, regeneracja głowic samochodowych	Lipnica 65 87-207 Dębowa łąka tel. 512 848 679 mototeam.lipnica@gmail.com	Status nadany przez OWES w oparciu o Wytyczne CT9

- W Wąbrzeźnie działa Warsztat Terapii Zajęciowej oraz Zakład Aktywności Zawodowej – Kręgielnia Mango – prowadzone przez Wąbrzeskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski.
- Na terenie powiatu nie funkcjonuje Centrum Integracji Społecznej ani Klub Integracji Społecznej.
- Na terenie powiatu działają dwie spółdzielnie socjalne: Baza (gmina Wąbrzeźno) i Pomocna Ekipa (gmina Płużnica).
- W 2022 r. w powiecie w KRS zarejestrowanych było 9 fundacji oraz 139 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych – łącznie 148 NGO. W 2022 r. nie zarejestrowała się żadna nowa fundacja, powstały za to 2 nowe stowarzyszenia. Udział fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej w powiecie wąbrzeskim wynosi 5,1%. Liczba

organizacji pozarządowych w powiecie – na tle całego województwa kujawsko-pomorskiego – jest niska.

WARTO WIEDZIEĆ

Podmioty ekonomii społecznej organizują zajęcia dla seniorów

W powiecie wąbrzeskim przybywa mieszkańców w wieku 60+. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w powiecie wynosił w 2018 r. 19,9%., a **w 2021 r. wzrósł do 21%**.

W nadchodzących latach zwiększać się będzie zapotrzebowanie na usługi w obszarze zdrowia, sportu, spędzania wolnego czasu itp. skierowane do tej grupy wiekowej. Odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie może być działalność podmiotów ekonomii społecznej.

Przykładem są działania Spółdzielni Socjalnej Baza czy Fundacji Rozwijałnia.

Fundacja Rozwijałnia w 2022 i 2023 zapewniała usługi opiekuńcze w postaci Klubu Seniora dla mieszkańców Wąbrzeźna w wieku senioralnym. Rozwijałnia pozyskała na ten cel dotację w ramach projektu “Inicjatywy w zakresie usług społecznych realizowane przez NGO”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020. Fundacja prowadziła także szereg działań na rzecz zdrowego stylu życia, organizując zajęcia i warsztaty jogowe.

Działania skierowane do najstarszych mieszkańców Wąbrzeźna realizuje też **Spółdzielnia Socjalna Baza**.

Spółdzielnia w sezonie letnim organizuje spotkania dla osób starszych pod hasłem “Czwartkowe Spotkania Seniorów”. Na te działania pozyskiwana jest dotacja od Gminy Miasto Wąbrzeźno. W ramach projektu odbywają się warsztaty z seniorami, porady dietetyka, prawne, spotkania z policją nt. bezpieczeństwa seniorów itp.

- *Przykładem warsztatów jest na przykład uszycie niebieskich misiów dla dzieci, które są świadkami przemocy w rodzinie (interwencja niebieska linia). Kolejny przykładem jest dekorowanie wypieczonych przez lokalną cukiernię serc piernikowych i ich dekoracja przez seniorów (spotkanie wigilijne). Ciekawym zajęciem był carving, czyli dekoracja z warzyw. Seniorzy są bardzo chętni i zainteresowani tymi spotkaniami - co roku mamy komplet uczestników – opisują działania Bazy dla seniorów założycielki spółdzielni.*

Baza nawiązała także współpracę z Fundacją Nocy i Dni z Płonnego. W ramach tej współpracy grupa seniorów z Bazy była w Płonnem, gdzie uczestnicy wycieczki przybliżyli sobie życiorys Marii Dąbrowskiej oraz przeszli szlak, który przemierzał autorka Nocy i Dni w trakcie swych pobytów w Płonnem.

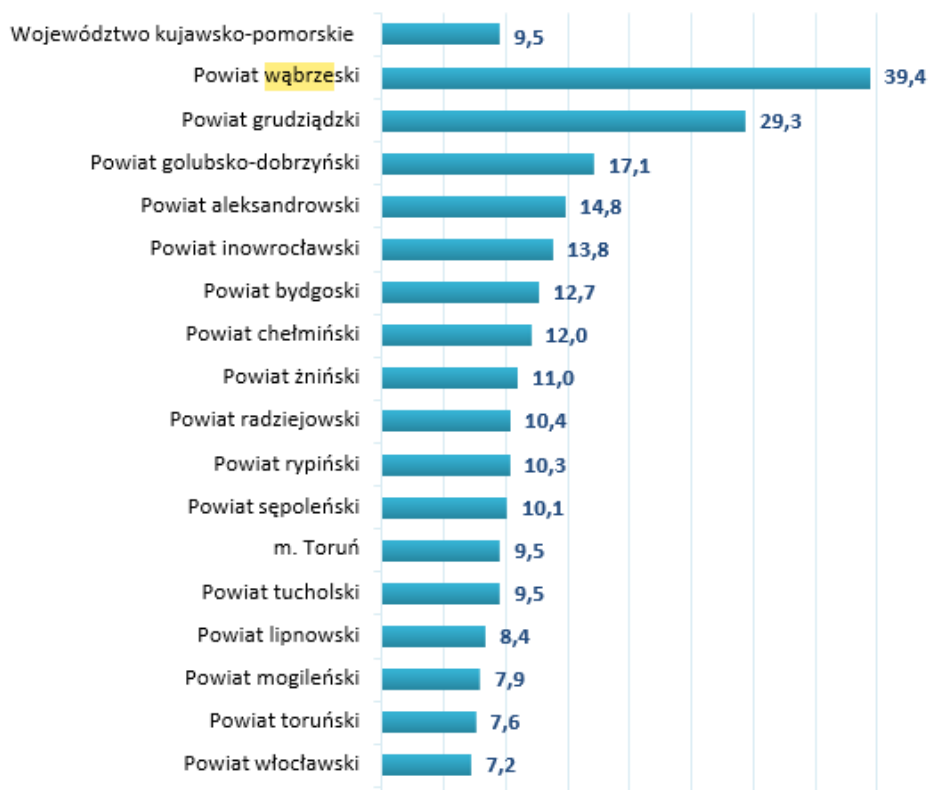

Oprócz Czwartkowych Spotkań Seniorów Baza organizuje również Fajfy (tańce dla wszystkich chętnych mieszkańców).

PROBLEMY SPOŁECZNE I ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ

- W powiecie wąbrzeskim działa Dom Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Bliźnie, Środowiskowy Dom Samopomocy we Wroniu. Deficyty w obszarze zasobów pomocy społecznej występują natomiast m.in. w zakresie mieszkań chronionych - na terenie miasta Wąbrzeźno i innych gmin brak tego typu placówek. Niedobory dotyczą także obszaru pieczy zastępczej – brakuje rodzinnych domów dziecka, zawodowych rodzin zastępczych.
- Poszerza się infrastruktura dziennego wsparcia seniorów: funkcjonują Kluby Seniora m.in. w Wąbrzeźnie, Płużnicy, Wabczu, Cepnie, Łopatkach, Osieczku, Blizienku. W Lipnicy wyremontowano budynek na potrzeby Dziennego Domu Pobytu.
- W powiecie występuje najmniej korzystna w województwie kujawsko-pomorskim sytuacja w zakresie objęcia dzieci opieką żłobkową - odsetek dzieci objętych taką opieką wyniósł w powiecie **3,8%**. Niski – na tle innych powiatów – jest również odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – w powiecie wąbrzeskim wynosi on 62,5% - gorsza sytuacja w tym zakresie występuje tylko w p. grudziądzkim
- W dwóch z 5 gmin powiatu nie są realizowane specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Warto jednak zwrócić uwagę na wysoką skalę zabezpieczenia dostępności do środowiskowych domów samopomocy w powiecie (najwyższa w regionie wartość wskaźnika liczby miejsc w ŚDS na 10.000 mieszkańców).

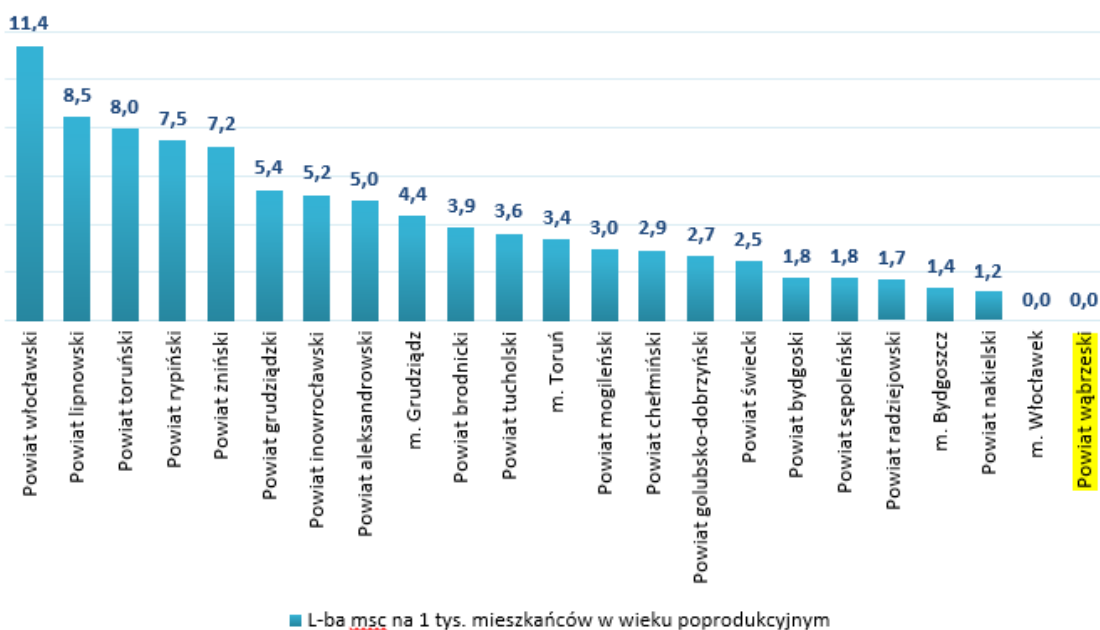
Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy na 1 000 mieszkańców w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego w 2022 roku

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej województwa kujawsko-pomorskiego za rok 2022, ROPS

- Choć w powiecie na wysokim poziomie zabezpieczone są miejsca w ŚDS (skierowane do osób z niepełnosprawnością), brakuje placówek typu Dzienny Dom Pomocy – skierowanych do seniorów.

Liczba miejsc w dziennych domach pomocy/pobytu na 1 tys. mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego

- W lipcu 2023 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wąbrzeźnie zarejestrowane były 1432 osoby, z czego 880 (61%) to kobiety.
- Wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, młode oraz po 50 roku życia. Z roku na rok maleje liczba osób bezrobotnych korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Na tle innych powiatów liczebność tej grupy w powiecie wąbrzeskim (79 osób w lipcu 2023) jest jednak dość wysoka.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy - stan na 07.2023	Razem
Do 30 roku życia	414
W tym do 25 roku życia	222
Długotrwale bezrobotne	849
Powyżej 50 roku życia	301
Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	79
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia	244
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia	2
Niepełnosprawni	103

WARTO WIEDZIEĆ

Spółdzielnia Socjalna Baza świętowała 5-lecie działalności

W maju 2023 w Wąbrzeźnie odbyła się uroczystość z okazji 5-lecia funkcjonowania Spółdzielni Socjalnej Baza. W jubileuszowym spotkaniu udział wzięli goście m.in. Wojciech Trzcíński – zastępca burmistrza Wąbrzeźna, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy Iwona Brodowska, Aleksandra Kurek – szefowa Biblioteki Publicznej w Wąbrzeźnie, komendant Straży Miejskiej Krzysztof Grzybek, kierownik Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych Piotr Kurzyński oraz Ewa Kwiesielewicz-Szyska z Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej TŁOK, który wspierał powołanie i funkcjonowanie spółdzielni.

Wiceprezes spółdzielni Anna Borowska wspominała pierwsze lata działalności firmy:

- Wystartowaliśmy w postępowaniach przetargowych i zawarliśmy pierwsze kontrakty na oczyszczanie, utrzymanie czystości i terenów zielonych, m. in. na terenach rekreacyjnych miasta, łącznie z plażą. Dzięki

solidnej pracy załogi spółdzielni ten kontrakt udało nam się pozyskać w kolejnych latach. Systematycznie zdobywamy też kolejnych zleceniodawców na drobne usługi typu: odśnieżanie i sprzątnięcie. W 2019 r. naszą ofertę wzbogaciliśmy o usługę małej gastronomii. Urządziliśmy ogródek letni, w którym mieszkańcy i osoby odwiedzające Wąbrzeźno mogą odpoczywać i raczyć się daniami z naszego food trucka. Organizujemy również imprezy okolicznościowe. Na bieżąco modernizujemy naszą Bazę, kupujemy niezbędne sprzęty, które pozwalają sprawnie realizować usługi. Doposażamy letnią kuchnię w potrzebne urządzenia, aby móc poszerzać i uatrakcyjnić ofertę dla naszych klientów. Działamy również na rzecz najstarszych mieszkańców miasta.

Spółdzielnia Socjalna Baza świadczy bardzo ważne z punktu widzenia społeczności lokalnej usługi związane z utrzymaniem czystości i porządku w gminie, dbając o wspólną przestrzeń mieszkańców Wąbrzeźna. Jej działalność wykracza jednak poza ten obszar – spółdzielnia podejmuje m.in. szereg inicjatyw na rzecz wąbrzeskich seniorów m.in. cykliczne spotkania warsztatowe i integracyjne oraz potańcówki.

Inicjatywy i usługi Bazy są wysokiej jakości, co potwierdzają uzyskane przez spółdzielnię certyfikaty: przyznawany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej „Znak Jakości Ekonomii Społecznej”, który Baza uzyskała w kategoriach „Debiut roku” i „Sukces rynkowy”, a także certyfikat „Zakup Prospołeczny”, przyznawany przez kapitułę działającą przy Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej.

PRZEPISY PRAWA I WAŻNE INFORMACJE DOTYCZĄCE EKONOMII SPOŁECZNEJ

Ustawa o ekonomii społecznej i solidarnej

W czerwcu 2022 r. rząd przyjął projekt ustawy o ekonomii społecznej, a w lipcu ustawa została przyjęta przez Sejm i Senat.

To pierwsza ustawa regulująca problematykę ekonomii społecznej. Podmioty ekonomii społecznej oraz wspierające je ośrodki działały do tej pory w oparciu o "Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa...". Prace nad tym dokumentem – kluczowym dla sektora ekonomii społecznej – trwały od wielu lat.

Ustawa reguluje kwestie związane z tworzeniem i funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych, możliwościami świadczenia przez nie m.in. usług społecznych na rzecz JST.

Przewidziano w niej też instrumenty wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych. Obejmują one m.in. środki na zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. osób bezrobotnych lub niepełnosprawnych), wsparcie z programu resortowego, ulgi podatkowe, a także usługi wsparcia realizowane przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej. Działania te finansowane będą ze środków krajowych w tym Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także ze środków europejskich.

WARTO WIEDZIEĆ

→ Ustawa wprowadza nową definicję przedsiębiorstwa społecznego (PS). Zgodnie z zawartymi w niej zapisami, PS to podmiot, który ma na celu:

- ✓ **reintegrację zawodową i społeczną** (min. 3 pracowników, min. 30% zatrudnionych to osoby zagrożone wykluczeniem społecznym) LUB
-

-
- ✓ **realizację usług społecznych** (min. 3 pracowników, nie muszą to być osoby zagrożone wykluczeniem społecznym)

→ Instrumenty wsparcia PS opisane w ustawie m.in. refundacja składek ZUS z Funduszu Pracy, dofinansowanie oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych, dotacje OWES

Strategia rozwoju usług społecznych do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

7 czerwca br. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą "Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)".

Głównym celem "Strategii rozwoju usług społecznych" jest deinstytucjonalizacja, czyli przechodzenia od opieki o charakterze instytucjonalnym do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej. Usługi społeczne mają być koncentrowane na rodzinie i dzieciach, osobach starszych, osobach z niepełnosprawnościami, ale także osobach z zaburzeniami psychicznymi czy w kryzysie bezdomności. Przygotowany zostanie system realizacji usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

– Zależy nam na tym, by osoby te mogły tak długo, jak tego zechcą, bezpiecznie i niezależnie funkcjonować w swoim miejscu zamieszkania. Z kolei dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej zapewniana ma być opieka w warunkach rodzinnych lub maksymalnie do nich zbliżonych – mówi Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Marlena Maląg.

WARTO WIEDZIEĆ

Kluczowe założenia strategii deinstytucjonalizacji:

- Ustanowienie na poziomie gmin instytucji KOORDYNATORA usług społecznych i zdrowotnych
 - Stworzenie na terenie każdej gminy standardu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
 - Uzawodowienie osób świadczących opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w rodzinie
 - Wykorzystanie potencjału lokalnych zasobów poprzez angażowanie w realizację usług społecznych i zdrowotnych NGO
 - Zbudowanie trwałego systemu finansowania opieki długoterminowej
 - Tworzenie sieci mieszkań wspomaganych, rozwój centrów opiekuńczo-mieszkalnych
-

ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA ŚRODKÓW NA ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

Powstawanie i rozwój przedsiębiorstw społecznych wspiera merytorycznie i finansowo OWES TŁOK. OWES TŁOK udziela **dotacji na tworzenie miejsc pracy** w przedsiębiorstwach społecznych – **stowarzyszeniach, fundacjach, spółdzielniach socjalnych, spółkach non profit:**

1. Maksymalna kwota wsparcia finansowego na jedno miejsce pracy wynosi **24 000,00 zł**. Jednemu przedsiębiorstwu społecznemu może być przyznane dofinansowanie w wysokości maksymalnie **240 000,00 zł**, przy czym wsparcie jest powiązane z tworzeniem miejsc pracy - dotacje mogą być przyznane na maksymalnie **10 nowoutworzonych** miejsc pracy w danym przedsiębiorstwie społecznym.

Aby utworzyć przedsiębiorstwo społeczne potrzebne są min. 3 osoby.

Osoby uprawnione do dotacji to m.in.:

- Osoby bezrobotne
 - Osoby niepełnosprawne
 - Osoby ubogie pracujące
-

Wsparcie jest jednorazowe, bezzwrotne i przeznaczone na sfinansowanie wydatków niezbędnych do rozpoczęcia lub prowadzenia działalności w ramach PS.

Oprócz wsparcia finansowego na stworzenie miejsca pracy (które można przeznaczyć na **wyposażenie, przygotowanie stanowiska, zakup sprzętu, remont i adaptację pomieszczeń, środki transportu** itp. – w zależności od zapisów w biznesplanie), nowoutworzone przedsiębiorstwa społeczne mogą również wnioskować o tzw. wsparcie pomostowe.

Wysokość wsparcia pomostowego:

- **do 2250 zł na osobę miesięcznie** – przez pierwsze 6 miesięcy funkcjonowania miejsca pracy
- możliwość przedłużenia wsparcia pomostowego o kolejne 6 miesięcy – **1750 zł na osobę co miesiąc**

2. Mikrogranty na przetestowanie pomysłu biznesowego

Przed utworzeniem przedsiębiorstwa społecznego i skorzystaniem z dotacji na miejsca pracy, możliwe jest uzyskanie mikrograntu od 1500 zł do 5000 zł - służącego przetestowaniu pomysłu na usługę/product.

3. OWES TŁOK zapewnia też **wsparcie merytoryczne na każdym etapie powoływania i funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego** m.in. pomoc w przygotowaniu biznesplanu, doradztwo prawne, marketingowe, księgowo-podatkowe; wsparcie specjalisty ds. reintegracji, specjalisty ds. zamówień publicznych.

Finansujemy również koszty szkoleń zawodowych.

Chcesz pracować w obszarze, w którym ważny jest nie tylko zysk, ale i wartości społeczne? Rozwijaj usługi w ramach organizacji pozarządowej, spółdzielni socjalnej, spółki non profit. Ty dajesz pomysł - OWES TŁOK wsparcie merytoryczne i finansowe.

Zapraszamy do kontaktu

OWES TŁOK

ul. Sukiennicza 6/2

87-100 Toruń

tel. 500 127 355, 56 655 50 22

biuro@owies.eu

www.owies.eu

OŚRODEK
WSPARCIA
EKONOMII
SPOŁECZNEJ

OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ OFERUJE:

- wsparcie w zakładaniu organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych,
- szkolenia, doradztwo i dotacje na miejsca pracy,
- Inkubator Aktywności Społecznej w Kowalewie Pomorskim.

WIĘCEJ NIŻ BIZNES

www.owies.eu

Zadzwoń lub napisz,
a my przyjedziemy do Ciebie:

tel. 56 655 50 22, 500 127 355
biuro@owies.eu

STOWARZYSZENIE
KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK
WSPARCIA
INICJATYW
POZARZĄDOWYCH
TŁOK

Projekt OWES TŁOK, realizowany przez Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK, jest dofinansowany z Funduszy Europejskich. Wartość dofinansowania z UE: 5 674 121,37 zł

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

